

Informacije

OSNOVANO UDRUŽENJE STUDENATA POLITIČKIH NAUKA JUGOSLAVIJE

U Zagrebu je 24. travnja 1967. godine održana Osnivačka skupština Udruženja studenata političkih nauka Jugoslavije. Skupštini su pristupovali delegati studenata Visoke škole za politične vede iz Ljubljane, Fakulteta političkih nauka u Sarajevu i Fakulteta političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu. Na skupštini je izglasan Statut Udruženja i izabran Koordinacioni odbor kojem je povjereno da redigira zaključke. Dr Franjo Kožul, docent Fakulteta političkih nauka u Sarajevu pozdravio je skupštinu u ime Nastavničkog vijeća svog fakulteta a dr Ivan Babić, docent Fakulteta političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu u ime nastavnika tog fakulteta i u ime Politološkog društva SR Hrvatske.

Očekuje se da će novoosnovano Udruženje studenata političkih nauka Jugoslavije odigrati ne samo značajnu ulogu u organiziranju studenata političkih nauka već i dati prilog modeliranju nastave političkih nauka u našoj zemlji i statusu politologije u našoj sredini.

I. B.

O PROFILU KADROVA

Nastavničko vijeće Fakulteta političkih nauka organiziralo je 19. svibnja 1967. sastanak s diplomiranim politolozima. Pozvana su četrdesetostmorica, ali su se odazvala samo ova četvorica: Gavro Lončar, direktor Narodnog sveučilišta »Medveščak« u Zagrebu, Milenko Predragović, šef informativne službe »Industrogradnje«, Stjepan Jakopić, tajnik SSRNJ u Sisku i Marko Vukelić, načelnik Sekretarijata za prosvjetu i zdravstvo SO u Gospiću. Nadalje, sastanku su prisustvovali i redovni studenti Fakulteta.

Na ovom sastanku govorilo se o nasatvnom planu Fakulteta, profilu kadrova i mogućnostima zaposlenja. Po jednim, u nastavnom planu treba više pažnje pokloniti Metodologiji društvenih nauka, Ekonomici i ekonomskoj politici u SFRJ i uvesti predmet Ekonomika poduzeća. Po drugima, treba uvesti specijalizaciju nakon druge godine studija.

Naglašene su, također, teškoće prilikom traženja zaposlenja, pa je predloženo da se jedan nastavnik posebno zaduži za ovo pitanje i da se na tome angažira »Politička misao«.

Na kraju sastanka utanačena je i tema slijedećeg razgovora — »Opće i specijalizirano obrazovanje politologa«.

V. M.

ZNANSTVENA KONFERENCIJA »Međunarodno značenje Velike oktobarske revolucije u Moskvi«

U organizaciji Akademije nauka SSSR-a, Instituta marksizma-lenjinizma pri CK KPSS, Akademije društvenih nauka pri CK KPSS i Instituta međunarodnog radničkog pokreta u Moskvi je od 28. do 31. ožujka 1967. god. održana znanstvena konferencija na temu »Međunarodno značenje Velike oktobarske socijalističke revolucije«. Na konferenciji su učestvovali referenti iz Bugarske, Čehoslovačke, Engleske, Francuske, Jugoslavije, Kube, Libana, Mađarske, Mongolije, Paname, Poljske, Rumunjske, Sovjetskog Saveza i Vijetnama. Budući da je sazvana u povodu i sklopu proslave 50-godišnjice oktobarske revolucije, konferencija je osim znanstvenog imala donekle i manifestacioni karakter, pa su u predsjedništvu sjedile i tako ugledne ličnosti međunarodnog radničkog pokreta kao što su prvi vođe komunističkih partija Španije (D. Ibaruri), Urugvaja

(R. Arismendi) i Venecuele (J. Faria).

Glavni zadatak konferencije, zbog čega je ona uopće i zanimljiva znanstvenoj javnosti, bio je, međutim, ocjena povijesnog značenja oktobarske revolucije i njezina sudbonosnog utjecaja na progresivnu evoluciju čovječanstva u pravcu socijalizma. Na tu osnovnu temu iz različitih aspekata bilo je podneseno oko 70 referata koji će, nakon neophodne redakture, biti objavljeni u zasebnoj publikaciji, pa tek kad ova iziđe bit će moguće detaljno vrednovati doprinos konferencije znanstvenom osmišljavanju internacionalnog značenja oktobarske revolucije. Ipak, i sada se može kazati da je u tako velikom broju referata sadržan dragocjen arsenal podataka i ocjena, koji će pomoći da se uobičajene i raširene predodžbe o velikim revolucionarnim zbivanjima vezanim uz pojavu Oktobra upotpune, korigiraju i zadobiju nove kvalitete.

S obzirom na mnoštvo učesnika svi referati nisu mogli biti čitani, odnosno rezimirani, na plenarnim sjednicama, a neki (zbog nedostatka vremena) nisu čitani ni rezimirani uopće.

U plenumu su pročitana dva uvodna referata, i to potpredsjednika Akademije nauka SSSR-a P. N. Fedosjejeva (O internacionalnom značenju povijesnog iskustva Oktobra) i sovjetskog akademika i pisca obimne knjige Veliki Oktobar I. I. Minca (Velika oktobarska socijalistička revolucija i svjetski progres) i glavni referati delegacija pojedinih zemalja posvećeni odrazu oktobarske revolucije na dotične zemlje odnosno dijelove svijeta. Dr Sergej Dimitrijević je u plenarnoj debati rezimeom opsežnog referata »Velika oktobarska socijalistička revolucija i razvitak klasne borbe i revolucionarnog radničkog pokreta u jugoslavenskim teritorijama u toku prvog svjetskog imperijalističkog rata i u novostvorenoj zajed-

ničkoj jugoslavenskoj državi« dokumentirano pokazao ne samo neposredan i odlučan utjecaj oktobarske revolucije na razvoj revolucionarnog radničkog pokreta i Komunističke partije Jugoslavije već implicitno i velik doprinos Jugoslavena pobjedi same oktobarske revolucije. Od ostalih referata rezimiranih na plenarnim sesijama specijalan interes izazvao je onaj T. T. Timofjejeva, u kojem su na svjež način interpretirani međuutjecaji oktobarske revolucije i međunarodnog radničkog pokreta i pokazan visok stupanj shvaćanja aktualnih procesa razvoja suvremenog svijeta.

U prvoj sekciji, koja je raspravljala o temi »Velika oktobarska socijalistička revolucija i međunarodni revolucionarni pokret«, osim uvodnog referata A. G. Milejkovskoga (SSSR) pod naslovom »Oktobar i opća kriza kapitalizma« prezentirani su referati i saopćenja na specijalne teme. Od jugoslavenskih delegata referisali su Nikola Petrović (Velika oktobarska socijalistička revolucija i stvaranje jugoslavenske države), Pero Damjanović (O nekim teoretsko-strateškim problemima socijalističke revolucije u Rusiji i Jugoslaviji) i dr Ivan Babić (Odrasle ideje oktobarske revolucije u revolucionarnoj hrvatskoj publicistici u prvim godinama sovjetske vlasti). Zanimljiv referat dra Ivana Katarđžijeve o odjecima i utjecaju oktobarske revolucije u Makedoniji na žalost nije čitan ni rezimiran (po organizatorima »usljed nedostatka vremena«). Od ostalih referata u ovoj sekciji vrijedi upozoriti na onaj N. A. Ušakova (SSSR) posvećen odnosu oktobarske revolucije prema novim međunarodno-pravnim načelima.

U drugoj sekciji, debata koje je bila usredotočena na temu »Oktobarska revolucija i proleterski internacionalizam«, nakon uvodnog referata L. I. Minajeva (SSSR) s istim naslovom prezentiran je niz referata specijalnih bilo po temi ili

teritorijama na koje se odnose. Od jugoslavenskih referenata u ovoj su sekciji nastupili vođa naše delegacije Boris Zihlerl (Opće i specifične crte revolucije u Rusiji i Jugoslaviji) i Dimo Vujović (Učešće Vukašina Markovića u oktobarskoj revoluciji i njegov odjek u Crnoj Gori). Za ovu sekciju Nikola Popović je poslao referat »Djelatnost jugoslavenskih komunističkih grupa u Sovjetskoj Rusiji«.

I iz ovog taksativnog nabranja je očito obilje aspekata i tema pokretanih i raspravljanih na moskovskoj konferenciji. Nema sumnje da će bez obzira na razlike u provenijenciji i razini obrade svi ti i brojni drugi nespomenuti referati i koferati biti prilog historijskom istraživanju i teoretskoj analizi oktobarske revolucije.

Našem nepotpunom prikazu može se prigovoriti da u prvi plan suviše ističe učešće jugoslavenske delegacije. Jedna je od isprika za to što je sovjetska javnost o našem učešću doznala relativno najmanje u odnosu na to kako je bila informirana o doprinosima delegacija i učesnika drugih zemalja. Ovo je inače disoniralo od izvanrednog gostoprimstva koje je prema svima nama bilo iskazano od sovjetskih kolega na dočeku i ispraćaju, te na drugarskim susretima, posebno u Sveslavenskom institutu u Moskvi.

Jugoslavenskoj delegaciji pružila se prilika da osim Moskve posjeti Lenjingrad i Kijev pa tako moskovska znanstvena konferencija o međunarodnom značenju oktobarske revolucije nije potpomogla samo učvršćenju i unapređenju znanstvene i kolegijalne suradnje već i sovjetsko-jugoslavenskom upoznavanju i prijateljstvu u širem smislu, na kojemu smo svi mi dužni raditi i u budućnosti.

Ivan BABIĆ

SEMINAR MEDITERANSKOG SAVJETA O RURALNOM EGZODUSU

Od 10. do 12. travnja ove godine u Rimu je održan naučni seminar Mediteranskog savjeta za istraživanje u društvenim naukama i Banke za Jug Italije, posvećen ekonomskim i socijalnim posljedicama ruralnog egzodusa na strukturu poljoprivredne proizvodnje i ruralnog društva u mediteranskim zemljama.

U predstavniku Francuske, Španjolske, Italije, Grčke, Turske, Malte i Jugoslavije, koji su podnijeli izvještaje o stanju, tendencijama i problemima promjena ekonomske i socijalne strukture poljoprivrede u tim zemljama, u radu Seminara učestvovao je veći broj predstavnika FAO-a, Mediteranskog savjeta i Banke za Jug. Referat o tim problemima u Jugoslaviji podnio je dr Zvonimir Baletić, docent Fakulteta političkih nauka u Zagrebu.

U referatima i diskusiji pokrenuta su mnoga pitanja u vezi s ruralnim egzodusom, kao što su relativno zaostajanje u ekonomskom razvoju onih regija koje gube stanovništvo, sistem socijalne sigurnosti u poljoprivredi, mobilnost privatnog vlasništva na zemlji, financiranje poljoprivrednog razvoja, komasacije zemljišta i udruživanja u poljoprivredi, pojava mješovitih domaćinstava itd.

Seminar je pružio idealnu priliku za upoznavanje značenja i važnosti pojedinih problema vezanih uz ruralni egzodus, jer su se referati odnosili na zemlje koje su po stupnju ekonomskog razvoja na različitim nivoima (od izrazito nerazvijenih do veoma razvijenih). Iako ruralni egzodus u svim zemljama ima neke zajedničke karakteristike, ipak su problemi u vezi s njim prvenstveno zavisni od stupnja poljoprivrednog i općeg eko-

nomskog razvoja. Znatan interes na Seminaru privuklo je iskustvo Jugoslavije u stvaranju društvenog sektora i kooperacija u poljoprivredi.

B.

MEĐUNARODNI SIMPOZIJ U SARAJEVU

»Fenomenologija i marksizam«

Ideja za održavanje međunarodnog simpozija »Fenomenologija i marksizam« rodila se u nas već prije sedam godina. Bilo je pokušano da se ona ostvari prošle godine, ali je u posljednji čas otkazan već potpuno pripremljen simpozij. Što nije uspjelo prošle godine Udruženje za filozofiju SR BiH učinilo je ove godine. Simpozij je održan od 20. do 23. travnja 1967. godine.

U programu rada Simpozija objavljeno je 20 referata i sedam pisanih diskusija. U toku trodnevnog rada, međutim, svi prisutni nisu došli do riječi. To ne znači da su bili nezadovoljni radom Simpozija ili da su očekivali da se on produži. Jer, kao što su svi željeli da se ovaj simpozij nanovo što prije organizira, isto su tako svi mislili da je Simpozij prekinuo radom u pravo vrijeme. Po mišljenju domaćih i inozemnih učesnika na Simpoziju se raspravljalo veoma znalački o najznačajnijim problemima suvremene filozofije, i to na način koji je opravdao njegov međunarodni karakter. Tome su svakako najviše pridonijeli **Fink, Axelos, Sutlić, van Breda, Filipović, Damnjanović** i drugi.

Ovdje ne možemo ulaziti u razmatranja svih pročitanih referata, ni onih najinteresantnijih ili pak pojedinih njihovih problema. Umjesto toga navest ćemo samo njihove autore i naslove, da bi na taj način obavijestili naše čitaoce o radu prvog međunarodnog filozofskog simpozija u Jugoslaviji: **K. Axelos** (Pa-

ris) »Od logosa do logistike«, **H. L. van Breda** (Louvain) »Fenomenološka intencionalnost i povijesna zbiljnost«, **M. Damnjanović** (Beograd) »San o jednoj strogoj nauci«, **V. Filipović** (Zagreb) »Fenomenologija kao sredstvo ostvarenja ideje čovječnosti«, **E. Fink** (Freiburg im Br.) »Fenomenološki problem potuđenja«, **I. Focht** (Sarajevo) »Granica Hartmannove estetike«, **A. Ignatov** (Sofija) »Funkcija fenomenološke metode u suvremenom egzistencijalizmu«, **Z. Micić** (Skoplje) »Husserlov životni svet i interpretacija teorije saznanja marksizma«, **V. Pavićević** (Beograd) »Fenomenološka filozofija religije«, **A. Pažanin** (Zagreb) »Problem povijesti kod Husserla, Hegela i Marxa«, **J. Sevičik** (Krakov) »Fenomenologija i marksistička kategorija prakse«, **M. Vajda** (Budimpešta) »Shvaćanje znanosti u kasnog Husserla i marksizam«, **Z. Vidović** (Zagreb) »Fenomenologija i ontologija«.

Simpozij »Fenomenologija i marksizam« značajan je i po tome što predstavlja zajedničko djelo predstavnika dvaju, kako autor ovih redaka reče u svojem referatu, najznačajnijih pravaca suvremenog filozofskog mišljenja. To valja istaknuti zato što se sve do nedavno upravo iz fenomenološkog filozofskog pravca marksistima prigovaralo da su se odvikli otvorenog dijaloga koji je u prošlom stoljeću i u prvoj četvrti našeg stoljeća karakterizirao komunističke intelektualce time da odbijaju svoje učestvovanje na zajedničkim zadacima i internacionalnim skupovima na koje nisu oficijelno upućeni, da potcjenjuju znanstvenu moć kritičkog istraživanja i vrijednost filozofske interpretacije spontane ljudske povijesti koje je jednom predstavljao izvorni marksizam.

Svi učesnici prvog simpozija »Fenomenologija i marksizam« slažu se u tome da je upravo povijesna interpretacija bitnih fenomena društvenog života i ljudskog bitka u

svijetu zajednički zadatak fenomenologa i marksista danas. Ma koliko se njihovi načini rješenja toga zadatka razlikovali, i marksistima i fenomenolozima zajedničko je nastojanje da to rješenje bude prevladavanje dualističke metafizike — dakle prevladavanje metafizike kako teološko-idealističke tako i dijalektičko-materijalističke provenijencije. U tome su jedinstveni učesnici Simpozija u Sarajevu, pa stoga valja odati priznanje organizatoru, koji je omogućio ovu vrijednu izmjenu misli fenomenologa i marksista i treba nastojati da se takav simpozij nanovo održi i postane tradicijom.

Samo iz stalnih susreta može da se razvije »produktivan razgovor«.

Ante PAŽANIN

KOLOKVIJ U POLITOLOŠKOM DRUŠTVU SR HRVATSKE

U Politološkom društvu SR Hrvatske održan je 5. svibnja 1967. g. prvi stručni kolokvij. Dr Ante Pažanin, docent Fakulteta političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu i član Upravnog odbora Politološkog društva SR Hrvatske, održao je uvodno izlaganje na temu **ODNOS FILOZOFIJE I POLITIKE**, nakon čega je vođena diskusija, u kojoj je učestvovalo više prisutnih.

Prvi stručni kolokvij iskorišten je i kao prilika da predsjednik Upravnog odbora izvijesti o tekućim problemima i zadacima društva.

I. B.

POLITIČKE STRANKE U FRANCUSKOJ

Dr Georges Castellan, profesor suvremene povijesti na Filozofskom fakultetu u Poitiersu i Instituta za političke nauke u Parizu održao je 28. 3. 1967. u Politološkom društvu Hrvatske predavanje o temi: »Političke stranke u Francuskoj«.

O TEHNOKRATSKOM PUTU U SOCIJALIZAM

Prof. dr DONALD C. HODGES, pročelnik Katedre za filozofiju i direktor Centra za diplomatske i post-diplomske studije na Državnom sveučilištu Florida (SAD) održao je u Politološkom društvu SR Hrvatske 2. lipnja 1967. god. predavanje »Tehnokratski put u socijalizam«, nakon čega je vođena diskusija.

I. B.

PREDAVANJE MARTINA KREIFFENHAGENA

U Politološkom društvu SR Hrvatske organizirana je 8. lipnja 1967. god. diskusija u kojoj je uvodno izlaganje na temu: »Studij političke znanosti danas« održao dr Martin Kreiffenhagen, profesor i predstojnik katedre političke znanosti u Tehničkoj visokoj školi u Stuttgartu.

I. B.